

gospodarska povezanost v zadrugah. Da je gospodarsko stanje v nekaterih krajih tako slabo, so si dostikrat krivi kmetje sami, ki se za vsako malenkost grizejo in sovražijo med seboj, namesto da bi se združili, predvsem na gospodarskem polju, od česar bi imeli korist vsi. Ljudje so še vedno mnenja, da jim mora ob vsaki priliki priti oblast na pomoč in se izživljajo ter zanašajo samo na prošnje ter podpore, namesto da bi segli po prvi in najuspešnejši samopomoči. S tem bodo pri drugih stanovih in poklicih vzbudili tudi

spoštovanje do kmečkega stanu,

ki še vedno tvori hrbtenico slovenskega naroda. Zaman bodo kmetje govorili o potrebi spoštovanja kmečkega stanu, dokler ne bodo tega spoštovanja z delom in združnim zgle-

dom vzbudili sami. Če ne bo prave ljubezni in združnega duha med nami, bodo drugi stanovni in poklici vedno s prezirom gledali na kmečki stan. Vedno se bodo ponavljali primeri, ko bo kmečki sin, postavljen na višje mesto, v svoji nadutosti od podrejenih kmečkih ljudi zahteval, da ga nazivajo z velespoštovani itd. Zdravilo zoper take pojave je pa le globoka kmečka samozavest, sloneča na pravilni kmečki vzgoji v domači hiši, domači vasi in domači občini. Zato kmečki stan spoznaj samega sebe, zavedaj se važnosti, ki jo igraš v slovenskem narodnem občestvu, spoštuj sam sebe pa te bodo spoštovali tudi drugi. Dokler se bo pa kmet sam zaničeval, hodil upognjene glave in hrbta pred drugimi stanovni, se bo zaman skliceval na važnost svojega stanu!

Po Jugoslaviji

Grško katoliški škof umrl. Srčni kapi je podlegel v noči na 14. april ob priliki kanonskega obiskovanja v Mrzlem polju grško-katoliški škof v Križevcih pri Zagrebu g. dr. Dionizij Nyaradi. Rajni se je rodil leta 1874. Bil je eden najbolj sposobnih škofov, povsod priljubljen in je ob vsaki količkej slovesni priliki rad zahajal med Slovence. Smrt priljubljenega škofa je hudo zadela grško-katoliško cerkev v Jugoslaviji in v Podkarpatski Rusiji. Velikemu vladiki ostani ohranjen časten in hvaležen spomin!

SDS proti JNS. Voditelji JNS se v Beogradu in Zagrebu mnogo trudijo, da bi se čim bolj približali SDS (Samostojni demokrati stranki), ki je sedaj na vladi, ter da bi dosegli njeno podporo. Pri tem jih ne vodi ljubezen do pravih demokratičnih načel, ki so tuja eni kakor drugi stranki, marveč želja po vladi. SDS je že v srečnem položaju, da se udeležuje blagodatni vladine stranke, JNS pa mora še vedno čakati v predsobju, kakor starozakonske duše v predpeklju. V Sloveniji pa je razmerje med SDS in JNS povsem drugačno. Snujoča se SDS v Sloveniji ostro strelja na prvake JNS, da bi slovenski liberalizem rešila njihovega zgrešenega in škodljivega vodstva. Slovensko ljudstvo od strani opazuje spor med laži-svobodoumno in naprednjaško gospodo, v katero nima nobenega zupanja, pa naj koraka pod starim JNS benderom ali pa se zbira pod novo SDS zastavo.

Katoliška mladina proti komunistom. Poziv našega narodnega voditelja dr. Korošca na borbo zoper komuniste in framasone ni ostal glas vpijočega v puščavi. V prve vrste tega

boja so se postavili naši katoliški vseučiliščniki. Katoliška akademska mladina je priredila na vseučilišču v Ljubljani protestno zborovanje zoper neko »mirovno« zborovanje vseučiliščnikov v Beogradu, ki je bilo samo krinka za uresničenje težnj levičarskega (svobodomiselnega in komunističnega) dela dijaštva. Naši slovenski katoliški akademiki hočejo svojo akcijo zoper framasone in komuniste, ki jih smatrajo za največje svoraznike naroda in države, smotrno nadaljevati. Zato so na sestanku Akademске zveze v Ljubljani 12. aprila storili primerne sklepe in sestavili akcijski odbor, ki sestoji iz naslednjih

Zoper glavobol

pomagata 1-2

ASPIRIN

tableti

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino le „Bayer“jev Aspirin.

Opt. reg. pod 3 br. 17092 od 22. XII. 1939.

društev: »Danica«, »Zarja«, »Savica«, »Cirilsko društvo«, »Straža«, »Kladivo«.

Občinske volitve baje na vidiku

Pravimo »baje«, ker vlada se o tej stvari še ni izjavila. O volitvah v občine se sedaj dosti razpravlja v naši politični javnosti. Ugiba se, katere volitve pridejo prve na vrsto. Za volitve v narodno skupščino še ni prišel čas, ker še ni vprašanje notranje državne preureditve vsestransko rešeno. Saborske volitve samo na Hrvatskem bi se mogle smatrati kot nekaj izraz neenakopravnosti državljanov. Torej bi bile za vse ozemlje države možne edino občinske volitve. Preden pa se te volitve razpišejo, se mora vlada odločiti, po katerem volilnem redu se bodo vršile občinske volitve: ali po starem občinskem zakonu, ki predvideva javno glasovanje, ali pa bo ta zakon spremenjen v smislu tajnega glasovanja in proporcijne razdelitve mandatov. Odločitev o tem še ni padla.

Kar se dostaja Hrvatske, so uradni listi banovine Hrvatske »Narodne novine« objavile banovo uredbo o spremembi in o izpopolnitvi zakona o občinah. Sprememba se nanaša na razdelitev mandatov občinskih odbornikov. Doslej je veljalo to: tista kandidatna lista, ki je dobila pri volitvah relativno večino, je takoj prejela dve tretjini občinskih odbornikov. Odslej pa bo tako: tista kandidatna lista, ki je dobila večino glasov, dobi tretjino mandatov, ostali dve tretjini pa se razdelita na vse kandidatne liste po D'Hontovem sistemu. Za župana in podžupana, ki se volita na prvi seji novega občinskega odbora, ni potrebno, da sta člana občinskega odbora. S to uredbo je hkrati pooblaščen ban, da lahko v roku enega leta izvede prekomasacijo občin. Prej menda občinskih volitev ne bo.

Petrolejke na Dunaju.

Čim je izbruhnila vojna, je v Nemčiji povpraševanje po električnih žepnih svetilkah silno naraslo. Odkar so na Dunaju spet uvedli popolno zatemanje, je tudi tam narasla potreba po takšnih svetilkah. A ker grede električne žepne svetilke in baterije v prvi vrsti za potrebe vojske in policije ter tudi proizvodnja ni tako urejena, da bi mogla zmagovati povečano povpraševanje, civilnim osebam baterij sploh več ne prodajajo. Iz tega razloga so začeli Dunajčani zlasti v trgovinah in skladiščih uporabljati druga premična svetila, ki svetijo predvsem s petrolejem in svečami. Tudi na cestah se pojavljajo spet svetilke s svečami in majhnimi petrolejkami. Ponoči je videti mnogo

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetijskega življenja

*

15

Nataša je ob vstopu v sobo zagledala šestorico boljševiskih delavcev. Sedeli so za mizo. Vsak je imel pred seboj steklenico vina. Steklenice so bile že na pol prazne. Vino je delavce precej ogrelo. Trije so že kazali tisto hrupno veselje, ki je last na pol pijanih ljudi.

Delavci so bili tako zatopljeni v popivanje, da niso opazili Nataše, ko je šla skozi sobo v kuhinjo, v kateri je bila Karina.

Starka je za delavce pripravljala južino. Na krožnik, ki je bil poln olja in kisa, je dajala boljševiske konzerve.

Karanzin je po Šubinovem ukazu pred eno uro prinesel več konzerv in hleb kruha ter je Karini naročil, naj pripravi tovarišem delavcem malico. Šubin se je hotel prikupiti sodrugom iz Jaske, zato je skrbel za njihove želodce. Poslal jim je tudi šest steklenic vina s Krima, ki so si ga rdečkarji že pred malico privoščili.

Karina je Natašo z veseljem sprejela, ker je potrebovala pomoči. Ko je pripravila malico za tovariše delavce, ji je rekla:

»Nesi v sobo južino! Potem pa bova obe nesli južino našim ljudem, ki so na dvorišču.«

Nataša je prej pri prehodu skozi sobo opazila, da so delavci pijani, zaradi tega jo je Karinina želja vznemirila. Pijanih rdečkarjev se je bala, a v kljub temu ni ugovarjala. Molče je vzela podstavek in šla v sobo.

Sodrugji so z veselimi vzkliki sprejeli bogato naložen podstavek, ki ga je Nataša nesla proti mizi. Iz oči jim je sijala požrešnost. V tej komunistični družbi res ni moglo biti drugega veselja, kakor veselje, ki sta ga nudila dobra jed in pijača. Eden izmed njih, človeče rdečih las, pegastega obraza, malih zvijačnih oči, pa je imel drugo poželjenje. Zdelo se je, da se zelo zanima za Natašo. Ko se je deklica ravno poleg njega sklonila na mizo, da bi odložila podstavek, jo je pograbil okrog pasu.

Nataša je vzdrhtela in jezno vzkliknila:

»Pusti me pri miru!«

»He, he, he! Lepa deklica!« se je zarežal rdečelasec. »Komunistični delavec ti izkazuje čast, če te objame, a ti se jeziš!«

Nataša ni odgovorila. Zbrala je moči in se s silo iztrgala iz rdečkarjevega objema. Potem je naglo zbežala v kuhinjo.

Delavci so praskili v smeh. Rogali so se rdečelascu zaradi neuspeha.

»Ivan, nimaš sreče!« ga je posmehljivo potrepjal po rami sosed.